

Duitschland.

FRANKFORT 28 January.

Het dagblad van Smijrna meldt, dat op Candia de oorlog tusschen de Grieken en Turken nog steeds voortduurt. Den 8 december stroopten ongeveer 600 Grieken in de dorpen van het kanton Pidia. *Sulciman* pacha liet 2000 man uitrukken, die onder begunstiging van den nacht, zonder bemerkt te worden, zich naar de plaats begaven, waar de Grieken gelegerd waren. Bij het aanbreken van den dag, posteerde de turksche commandant eene kleine afdeeling in de vlakke, met last om bij de aannadering der Grieken te vlugten en dezen achter zich te lokken. De krijgslust gelukte volkomen. De Grieken zetteden de gewaande vlugtenden na en waren spoedig door de Turken omsingeld, die van de gebergten op hen indrongen. Zij konden nu slechts hun heil in de vlugt vinden; 120 hunner sneuvelden, en zij verloren daarbij vele wapenen en eene som van 2000 piasters aan geld. — Het dagblad van Smijrna is van oordeel, dat er geschikte maatregelen behoorden genomen te worden, om ook het eiland Candia tot rust te brengen.

Nederlanden.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van maandag 1 february.

De zitting van de tweede kamer der staten-generaal is ten half drie ure geopend. Na de resumtie der notulen bragt de president ter kennis der vergadering, dat hij van de leden *Serruys*, *de Stassart* en *Cogels* drie missives had ontvangen, houdende kennisgeving, dat de twee eerstgenoemden wegens ongesteldheid en laatstgemelde wegens het afsterven van zijnen broeder verhinderd worden de zitting der kamer bij te wonen, hetwelk voor notificatie is aangenomen.

Werden gelezen drie missives van Z. M., houdende kennisgeving van de laatste benoemingen voor de ministeriele departementen, en van die van zijne koninklijke hoogheid prins *Fraderrick* tot admiraal der vloot en tot kolonel-generaal van de verschillende wapens der landmagt. Bij eene dergelijke missive geeft Z. M. kennis van het laatst door hoogstdenzelven genomen besluit, omtrent de betrekkingen van de hoofden der ministeriele departementen met de staten-generaal. Al deze missives werden voor notificatie aangenomen; zullende laatstgemelde worden gedrukt en aan de leden rondgedeeld.

Nog is gelezen eene missive van Z. M. waarbij de ingezondene ontwerpen van wet, houdende verhooging der inkomende regten op de ruwe suikers en de bieren, vervallen door de wet van 24 december 1829, worden ingetrokken. Aangenomen voor notificatie.

Zijne excellentie de minister van binnenlandsche zaken deed, bij missive, der vergadering toekomen het verslag over den staat van het schoolwezen over den jare 1828, en de algemeene rekenkamer gaf bij missive kennis van het overlijden van haar medelid, den heer *Papin*. Beide missives werden voor notificatie aangenomen en omtrent laatstgemelde kennisgeving besloot de vergadering, daar er verscheiden verzoekschriften waren ingekomen om als kandidaten, ter vervulling van dezen post, op de benoemingslijst te worden geplaatst, dat er eene lijst der verzoekers zal worden opgemaakt, welke zal gedrukt en aan de leden rondgedeeld worden.

Namens de centrale afdeeling werd het rapport voorgelezen op het ontwerp van wet, omtrent de classificatie der kantons-geregten en arrondissements-regtbanken, met betrekking tot de bezoldiging. Besloten dit rapport te doen drukken; aan de leden rond te deelen en de discussien daarover te bepalen op aanstaanden donderdag, ten 12 ure.

Een groot aantal petitiën, meestal betreffende de nationale grieven, houdeude bedenkingen wegens de wetten op het onderwijs en de drukpers, benevens anderen, houdende dankzegging wegens de afschaffing van den accijs op het gemaal, welke naar de commissie tot de petitiën verzonden worden. Op eenige ingekomene boekwerken, waaronder twee gecaligrafeerde portretten van Z. M. door den heer *Magnès*, te Bergem in Henegouwen, werd het gewoon besluit genomen, waarna de vergadering werd gescheiden en gadjourneerd tot aanstaanden donderdag op den middag.

'sHERTOGENBOSCH, 3 february.

In ons vorig nummer hebben wij een ontwerp van natio-

nale inschrijving medegedeeld; wij noodigen andermaal een ieder uit, die in de openbare zaken belang stelt, zijne opmerkingen aan ons mede te deelen; volgens den *Courrier des Pays-Bas* zoude hij er reeds onderscheidene, betrekkelijk de onvolledige wijze, waarop de regeling der associatie is voorgesteld en omtrent de middelen van uitvoering, ontvangen hebben.

— Wij zijn van goeder hand onderrigt en kunnen derhalve als stellig verzekeren, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, Z. Hoogerw. den heer vikaris-generaal apostoliek over de noord-nederlandsche districten van het voormalig bisdom van Kuremonde te herstellen in het genot der toelage en uitkeering, waarvan Zijn Hoogerw. steeds *jouisseerde* en dat de betaling van het achterstallige door Z. M. tevens is bevolen geworden.

— Het volgende artikel nemen wij uit het *Journal de la Belgique* over:

«Men leest in een ten uiterste belangrijk werk van den blinden geestelijken *de Roulers*, getiteld: *Oogslag van eenen blinden op de doof stommen*, twee anecdoten, welke eenen van onze welsprekendste afgevaardigden, den heer baron *de Stassart* tot eer verstreken; wij maken het ons tot eenen pligt om dezelve in ons dagblad op te teekenen.

»De heer *de Stassart*, in de maand julij 1807, *intendant* te Koningsbergen zijnde, had gelegenheid om schitterende bewijzen te geven van zijne kieschheid en van zijne belangeloosheid; hij had verworven, dat eene contributie van f8,000,000 ingeld, waaraan Koningsbergen onderworpen was, door de geheele provincie zoude gedragen worden. De afgevaardigden kwamen hem daarvoor bedanken en wilden hem 10,000 dukaten doen aannemen als eene betuiging hunner dankbaarheid, maar hij hield hen tegen, door deze in de duitsche dagbladen opgeteekende merkwaardige woorden: *willt gy, myne heeren, my dan doen blozen over eene daad van regtvaardigheid?*»

«In eene oproerige beweging in den Haag had de heer *de Stassart*, de edelmoedigheid van zich te verzetten tegen het in hechtenis nemen van eenen zeeman, die hem eenen steek met een mes had willen toebrengen.»

«Wij kunnen bij deze twee edele trekken nog voegen, dat deze achtenswaardige afgevaardigde, die gedurende eenigen tijd prefect van het departement van de monden van de Maas was, onder zijne onderhoorigen de treffendste herinneringen heeft nagelaten: zij hebben hem, zelfs na onze afscheiding van Frankrijk, eene gouden medaille doen ter hand stellen, welke de uitdrukking hunner erkentelijkheid bewijzen. Ziedaar den man, wien de ministeriele wraak onlangs getroffen heeft, door hem te straffen, omdat hij aan zijne lastgeving getrouw geweest is.»

«Men leest in den *Courrier de la Sambre*, dat het op den 8 dezer *ab-irato* genomen besluit tegen vele leden van de tweede kamer der staten-generaal in zijne provincie eene algemeene verontwaardiging verwekt. De noten en artikelen over dezen onbegrijpeliijken maatregel stroomden, zegt hij, van alle kanten naar ons bureau.

Dit dagblad meldt ons, dat de heer *de Stassart* nog onder de landen, welke hij bestuurd heeft, eene oostenrijksche provincie (het tijroolsche), telt; het pensioen, dat hij trok (niet uit de kas des Konings, zoo als een der ministeriële dagbladen beweerd heeft, maar uit de publieke schatkist), was derhalve, aldus gaat de *Courrier* voort, de eervolle prijs voor bewezene diensten en voor eene belangeloosheid, welke hem de loopbaan der posten met een minder fortuin heeft doen verlaten, dan hij bij het intreden daarvan bezat.

— Het besluit, bij hetwelk de heeren *Luyben*, *Ingenhousz*, enz. van hunne bedieningen zijn ontheven, zou beter aldus geluid hebben: «Aangezien de heeren mannen zijn, die hunnen pligt kennen en uitvoeren, dat de gunsten, die wij hun gedaan hebben, onbekwaam zijn om hen in het minste daarvan af te trekken, kunnen wij hun ons vertrouwen niet meer geven, of hen niet meer belasten onze bevelen uit te voeren.»

Zulke redenering zou waarlijk van groote kracht zijn, en iedereen zou zijne schouderen uit medelijden optrekken; maar als men de zaak duidelijk inziet, is het juist alzoo dat ons gouvernement te werk gaat.

(*Vaderlander*.)

— De leden van de tweede kamer der staten-generaal, getroffen door het besluit der afzettingen, zijn alom het voorwerp van het dringendste openbaar belang.

Deze ministeriële wraak tegen de onafhankelijkheid onzer afgevaardigden, is nog een gevolg van dat noodlottig stelsel, hetwelk ons, sedert 15 jaren door eene menigte van valsche maatregelen overstelpt, waarvan het gevolg geweest is misnoegen en wantrouwen, zonder enig voordeel voor het gouvernement.

To Brussel is eene lijst van inleekening in omloop, om ter eere van den heer de la *Kaillnax* eenen gouden gedenkpenning te doen slaan; aan het hoofd vindt men de namen van de heeren *Huyman de Nonfoot*, schepen, *Karol Emanuel de Hooghvoort de Biskman*, afgevaardigden bij de provinciale staten en *Karol de Buisson*, burgemeester van Seneffe.

Eene andere lijst, tot het hetzelfde doel, is aan de sociëit *du Club*, aangeboden door de heeren graaf *Dandlot* en den graaf *Diamant van Biosme*, en in een oogenblik heeft zij 500 gulden bijeen gebracht. (*Journal de la Belgique*.)

— De *Byenkorf* geeft den volgenden schets van jonkheer van *der Goss*, lid der eerste kamer, onlangs overleden:

Hendrik Maurits van der Goss, was een niet onwaardig afstammeling van zijne edele voorvaderen *Aart* en *Adriaan van der Goss*, en hij heeft, door handel en wandel, aan zijnen ouderen en recht hollandschen naam luister bijgezet. — Hij behoorde geenszins tot de heillooze factie, die onze grondwettelijke instellingen, naar de beginselen der *Napolontische* dwingelandij, wil uitleggen en toepassen. Hij hield de hooge vergadering, welke het nederlandsche volk vertegenwoordigt, niet voor eene ebidische wopij van het keizerlijk *Corps legislatif*, bespottelijker vermelding. — Ook in den staatkonink rade, zag hij iets anders dan eene vergadering van marionetten, welke op den eersten wenk van hunmeester of wethouders met het hoofd knikken. — Als lid der staten-generaal, behoorde de overledene tot de weinige Noord-Nederlanders, die, uit eigen oogen, durven zien, en vaderland en Koning beter weten te dienen, dan door slaafsche onderdanigheid. Hij stemde tegen de wet op de zamenstelling der regterlijke magt.

«Semper honos, nomenque suum, laudesque manebunt.»

— De *Catholique*, welke reeds eene lijst van assessoren heeft gegeven, die in de provincie Oost Vlaanderen zijn afgezet, uit hoofde dat zij gepetitionneerd hebben, haalt op nieuw zeven openbare ambtenaren aan, die dezelfde ongenade hebben ondergaan.

— Onlangs is te Augsburg zekere vrouw in den ouderdom van 86 jaren overleden, welke eenmaal gehuwd is geweest; zij telde 139 nakomelingen, waarvan 79 nog in leven waren; zij heeft 16 kinderen, 75 kleinkinderen en 48 achterkleinkinderen gehad.

— Het mandement van den bisschop van Doornik is insgelijks in al de kerken van dat bisdom afgelezen; den 7 dezer zal aldaar het jubilé beginnen, en den 21 daaraanvolgende eindigen.

— Mr. de bisschop van Luik wordt heden aklaar van zijne terugreis uit 's Hage, alwaar hij wegens ongesteldheid eenigen tijd verbleven is; terug verwacht. Laatstleden zaterdag heeft mr. te Antwerpen het heilig sakrament des vormsels aan een groot getal kinderen toegedield.

STATISTIEK.

Wij vinden in de eerste aflevering, deel VI van de wiskundige en physische correspondentie, welke onlangs in het licht gekomen is, statistieke nasporingen omtrent de consumtie vergeleken tusschen Londen, Brussel en Parijs.

Uit deze nasporingen blijkt, dat de hoeveelheid van vleesch, welke jaarlijks te Londen gebruikt wordt, 189,710,000 ponden bedraagt. Na bedraagt de bevolking 225,000 zielen. Dat is dus voor elke ziel 155 ponden vleesch, in Fransche livres 143 bedragende. Deze overgrote consumtie, de grootste, die in het dierlijk voedsel, in de geheele wereld bestaat, is zamengesteld uit een derde rundvleesch, bijna een derde schaapvleesch, een zesde varkensvleesch, een zevende kalfvleesch en een vijftiende lamsvleesch.

De jaarlijkse consumtie van Parijs in vleesch bedraagt 61,927,444 livres, en daar de bevolking 715,000 inwoners telt, is dit voor ieder 86 livres vleesch, namelijk twee derde rundvleesch, een zesde schaapvleesch, een negende kalfvleesch en een veertigste gedeelte varkensvleesch. Te Brussel heeft de consumtie in het jaar 1821, 888,802 ponden vleesch bedragen. Wanneer men de bevolking van Brussel op 100,000 zielen telt, is dit voor elk huize omstreeks 89 ponden. Deze consumtie bestaat uit drie vijfde rundvleesch, een vijfde kalfvleesch, een zesde schaapvleesch en een zestiende varkensvleesch. Hieruit ziet men, dat een inwoner van Londen alleen bijna zoo veel vleesch gebruikt, als een Brusselaar en een Parijsenaar samen. Wat de dranken betreft, de consumtie daarvan kunnen wij niet dan ten opzichte van Brussel schatten; een persoon gebruikt in deze stad jaarlijks 330 liters bier, ongeveer 9 liters wijn, en een weinig minder sterke likeuren.

Is het waarheid, dat de heer *Piet van Ghert*, die door de benoeming van eenen directeur-generaal voor de zaken van den R. K. eerdienst heeft opgehouden de wereldlijke bisschop der roomsch-katholijken te zijn, aan zijnen broeder geschreven heeft, dat hij tot *voorzitter van staat* is benoemd, en dat door anderen daarop is gevoerd, dat hij door deze benoeming den heer *de Mey van Streghark* op een tractement van twintig duizend gulden zal vervangen, en indien dit geen waarheid is, zoo als ook door niemand zal geboden worden, dan haat het wel waarheid

weten, dat hij als referendaris en als stemhebbend secretaris van de commissie uit den staatsraad, aan welke de zorg is opgedragen, dat de roomsch-katholijken niet te onafhankelijk worden, voor zijne getrouwe diensten, dat tractement zal blijven genieten, hetgeen hem vóór 1830 in beide betrekkingen was toegekend; doch het is meer dan twijfelachtig, of het wel waarheid zal wesen, dat hij, in zijne tegenwoordige betrekking, tevens die voorlezen zal behouden of kunnen genieten, waartoe zijne vorige betrekking hem nog al in de gelegenheid heeft, kunnen stellen, indien het waarheid is, dat, zoo als anderen zeggen, voor gewone als buitengewone werkzaamheden, hetzij in den eersten, tweeden of derden graad, hetzij middellijk of onmiddellijk, volgens of zonder tarief, loons-gelden konden gevorderd of niet geweigerd worden; en eindelijk zal het dan ook geen waarheid wesen, dat hij tot gouverneur-generaal van de kust van Guinée zoude benoemd zijn, om aldaar de bewoners, die niet meer als slaven mogen verkocht worden, te beschaven.

Woensd., 1 februari 1830

Met een bijzonder genoeg hebben niet alleen de ingezetenen dezer gemeente, maar ook die van Eindhoven en van de verder omliggende plaatsen, de briefgezichten van den 26 januarij, die in n. 12 van u. v. geacht te zijn is medegedeeld.

Ja, met regt mag de daarin genoemde en nu geconstitueerde assessor van *Vlokhoven* braaf en achtungwaardig genoemd worden, deze verering zal hem door de ongenade van den heer gouverneur niet worden benomen. — Het is aan hem en aan zijne waarde medeleden vooral te danken, niet alleen dat het plan niet gereuseerd is, om den alstom nog niet riddermatigen van *Veldhoven* tot lid der provinciale staten te herkiezen, maar ook, dat al de daartoe in het werk gesteld zijnde ministeriële intrigues zijn publiek geworden en vele personen zich hebben teeren-konden. Het voornemen, om dezelve daarvoor te straffen, was al dadelijk ontworpen, en men mag het wel voor zeker stellen, dat de groote ministeriële drifveer in *sois ordre* in deze gemeente steeds daarop is bedacht geweest. Men verzekert, dat zoo wel op het kantoor van den secretaris-ontvanger als op dat van den ridderlijken president de namen van van *Vlokhoven* en zijne medeleden op lijsten voorhangen, om toch deze mannen niet uit het oog te verliezen; en eene gelegenheid, om dezelve aan moeilijkheden te wikkelen, hooft zich al spoedig aan.

In de maand juni moest eene rivier-schouw gevoerd worden; de burgemeester *Sporenberg* met de assessoren van *Vlokhoven* en van *de Ven*, en geassisteerd door den secretaris *A. Schutjes*, begonnen dezelve op den 13 van gezegde maand; alles werd daarbij in orde bevonden, en in den afloop dezer schouwvoering keerde de assessor van *de Ven* langs den kortsten weg naar zijne woning, terwijl de *watermolen* over den watermolen van van *der Grints* naar huis gingen, *watermolen* van *der Grints* een der leden van den raad der gemeente *de Ven* met van *Vlokhoven* tegen de willekeurige handelwijze van den burgemeester en den secretaris, tijdens de benoeming der lidziers, geprotesteerd heeft, zoo zal het niemand verwonderen, dat men is bedacht geworden, om bij deze gelegenheid, dien braven man ook eene moeilijkheid te brokkelen, en men schijnt dit gevonden te hebben, door tegen denzelfden, als niet aan het schouw-reglement voldaan te hebben, een proces verbaal op te maken. Twee dagen daarna werd aan den assessor van *Vlokhoven* dat stuk ter tekening aangeboden, dan door hem deez zich zeer goed herinnerde, dat hij de schouwvoering de watermolen van van *der Grints* behoorlijk getrokken was, en dat hij hunne terugkeering na den afloop derzelve, slechts eene losse deur van dien molen was ingesloten, en dat daarvoor geen proces verbaal ten behoorlijken tijde en plaats was gedeclareerd, zoo als ook niet kon noch behoorde gedaan te worden, vermits de schouwvoering alstom was afgelopen, en door de instooting der losse deur de waterlossing niet werd gestremd, weigerde hij dat proces verbaal te tekenen.

Men veronderstelde, dat de zaak daarmede zoude blijven zitten, doch neen, nit vrees, dat eene andere gelegenheid zich soms niet meer zoude aanbieden, werd, hetzij uit eigen beweging of op hooge orde, besloten de zaak voort te zetten, en ofschoon de schouwvoering niet overeenkomstig de bestaande verordeningen bepaald was, en het proces verbaal daaraan, strijdig aan de waarheid, inhieldt, en hetzelfde daarenboven maar door één bevoegd persoon was geteekend, als kunnende de tekening van den secretaris *Schutjes*, die van een lid der regering niet vervangen, zoo werd hetzelfde evenwel aan de rechtbank te Eindhoven verzonden en eene sessie tegen den molenaar van *der Grints* begonsten, bij welke rechtbank, ofschoon den assessor van *Vlokhoven* onder den plechtigen eed het proces verbaal voor valsch verklaarde en de officier tot vrijspraak van den aangeklaagden concludeerde, moest de brave van *der Grints* zich evenwel onder het presidium van den ridder van *Veldhoven* tot de boete zien condegnieren.

Niet tevreden met dezen belasteden triumf, verlangde men van *Vlokhoven* tevens in deze zaak te trekken, en in plaats van het proces verbaal, volgens het bestaande reglement, alvorens het regtelijk te doen vervolgen, aan het gedeputeerd bestuur ter goedgekeur op te zenden, is daarvan, maar later, aan den heer gouverneur kennis gegeven, met eene komende aanlagte tegen

van *Vlokhoven* over zijne weigerling, om dat bewuste stuk te teekenen. — De heer-gouverneur, die op deze aanklagte zeker niet durfde aangaan, heeft door het intermediair van den district-commissaris, bij wien *Schutjes* secretaris is, van *Vlokhoven* doen hooren, doch daar deze assessor, zoo als van achteren blijkt, niet ten onrechte eenig wantrouwen had, heeft hij bij adressen aan het kollegie van gedeputeerde staten van alles kennis gegeven, en tevens aan den heer-gouverneur volkomen verzoekt van de door den burgemeester hem in zijne aanklagte aangedane belediging, maar een en ander is onbeantwoord gebleven, en de dag van wraak heeft uitgevezen, welke belediging men van den aanvang in deze zaak gehad heeft.

Inmiddels was de verontwaardiging over het uitgesproken vonnis tegen *van der Grins* bij een ieder ten top gestegen; ik acht het onnoodig nite weiden hoe hij een ieder daarover geoordeeld werd; ik leeser zal de slotsom daarvan wel kunnen opmaken, en *van der Grins* aarzelde ook geen oogenblik zijn appel tegen het geslagen vonnis te doen aantekenen, hetwelk ten gevolge heeft gehad, dat voornoemde zaak op nieuw voor de rechtbank van eersten aanleg te Hertogenbosch is behandeld, bij welke gelegenheid door den heer advocaat *van Meulen* pene opening is gegeven van al datgene, wat omtrent dezelve is voorgevallen, en waaraan men de vervolging kan toeschrijven, en tevens de ongegrondheid van het proces verbaal en het daarop gevolgd vonnis, zonneklaar aangetoond, hetwelk door eene geheele vrijspraak en vernietiging van het vonnis, dat door den heer *van Veldhoven* is uitgesproken, bekrond is.

Alhoewel het voorgevallega ten deze reede eenige weken is verloop, heb ik evenwel vermeend u hetzelfde te moeten mededeelen, met verzoek daarvan in uw dagblad melding te maken, omdat hetzelfde in verband staat met hetgeen in den brief van den 26 januarij, *van Veldhoven* is gemeld, en om tot een staaltje te dienen, hoe dat ook in een gedeelte van deze provincie alle magten zamenspannen, om zeker doel te bereiken, en tevens dat daarentegen zelfs op het platte land nog mannen gevonden worden, die zich door bedreigingen of aanklagten, ja zelfs door rechtelijke vervolgingen niet laten afschrikken, en eindelijk om tot een voorbeeld van anderen te kunnen dienen.

Van Noord-Brabander.

B...k, 23 januarij 1830.

Aan de Redactie van den Noord-Brabander.

De afzetting der heeren *Luyben*, *Ingenhous* enz. maakt thans het onderwerp veler gesprekken uit en was zulks ook onlangs tusschen eenen mijner vrienden en mij; deze zijne gevoelens kwamen echter volstrekt met de mijne niet overeen, en wel hierin, omdat hij vreesde, dat deze afzetting op de nog overige ware volksvertegenwoordigers eene kwade uitwerking zoude hebben, dat dezelve bevreesd zouden zijn, voor het verliezen hunner ambten, en hierdoor geen gehoor meer zouden geven, aan het geroep en gekerm der verdrukte natie. Ik bragt zijn edele echter van den dwaalweg af en wel zoo ver, dat hij op het laatste volkomen met mij eens was, door hem op de volgende wijze te onderhouden: dat de nog aanwezige oprechte volksvertegenwoordigers, zich hierdoor niet zouden laten afschrikken, dat wij zelfs geen oogenblik mogen twifelen of zij, wier kundig oordeel, vaderlandsliefde en standvastigheid bij elken weldenkenden ingezetenen bekend zijn, zij welker beproefde trouw boven alle verdiening is; zij die zoo veel hebben toegelicht tot herstel eeniger bezwaren van een onderdrukt volk, zij van welker gedrag in hunne gewigtige bijeenkomst zoo veel afhangt, zij zullen het ware van het valseh, de deugd van het hedrog en de opregtheid van den list, hoe bedekt en verbloemd dezelve ook onder den naam van welmeenendheid wordt voorgesteld, zeer wel weten te onderscheiden en zorg te dragen, dat de rechtvaardige zaak van vrijheid en vaderland tot nog toe zoo mannelijk verdedigd, niet onvoorzigtig gewaagd worde, om voort altijd onherstelbaar verloren te gaan; zij zullen altijd voor oogen houden, dat de dierbaarste regten voor een vrijgeboren en vrijheidsaantend volk niet mogen verkort worden, door onvolgende schikkingen, dat de algemeene stem, die zich tot het verkrijgen van regmatige en gewaarborgde regten, rodom verheft, niet mag verloofd worden door het voorgeven van schoone beloften, zonder dat het algemeen welzijn daarvan alleen het hoofdonderwerp zij, en dat onder den schijn van schikking de behandeling van de gewigtigste staatsonderwerpen niet mag geregeld worden naar den willekeur van eenigen, hieten toestemming van alle vertegenwoordigers van neerlands volk en met verachting van dien eenigen en eenvoudigen regel van het strikste recht, billijkheid, en de nauwkeurigste betrachtting van eed en pligt, die alleen de grondslagen uitmaken van een regmatig bestuur, zij zullen nimmer uit het oog verliezen, dat zo or niet slechts geene onwedersprekelijke blijken, maar zelfs geene voldoende toezegging plaats hebben, waart eene geheele verandering van handelwijze en maatregelen ten duideljkste zijn af te leiden, het verre weg beter zal zijn, om op den thans bestaanden voet met nieuwen moed aan een billijk volledig herstel der nog zoo menigvuldige overgeblavene bezwaren te blijven arbeiden, dan zich op eenen tijd, waarin deze zaak naar geveer

ontwaarseld schijnt, door eenen gevaarlijken slaapdrank de middelen te laten uit de handen wringen, waarmede het heerscherachtig ministerie reeds de doodlijkste wonden bekomen heeft en waardoor hetzelfde eerslang onder den bijstand van den almogenden, voor altijd zal kunnen worden ter uedergeveeld. Hoe zouden zij die geheel belangloos de zaak van het vaderland en hunner verongeljkte medeburgers zoo lang erkend en behartigd hebben, zich nu naar de willekeurige luimen van een ministerie schikken? Zouden zij, die zich zoo lang de eer en den roemder natie waardig gemaakt hebben, nu den vloek van hun en hunne nakomelingen op den hals halen? Hier blijft ons veel twiifel over. Mogen er echter onverhoopt eenige bestaan, zoo hoop ik en zeker elk recht geard Nederlander met mij, dat het hun niet gelukken moge de harten hunner medebroeders te begoehelen, dat dan ten minsten de wel getigte pen van kundige vaderlanders, dezen smadden toelag voor het oog van het zogelukkig verlichte deel der natie, zoo openlijk ontleden en teftoon stelle en alzoo de namen er van alom bekend worden, opdat men zich voor hun niet minder dan voor de openbare aanvallers onzer vrijheden leere wachten!

Ik verblijve hoogachtend

Uw geabonneerde
G. G. S.

Den 23 januarij 1830.

Onlangs in een koffijhuis zijnde, waar de aanzienlijkste heeren der stad, onder het rooken van eene pijp, de couranten gewoon zijn te lezen, hoorde ik eenen dier heeren aan een anderen vragen, wat hij van den tegenwoordigen toestand van Nederland dacht; waarop deze al dadelijk, zonder de minste wederhouding, antwoordde, dat hem dezelve zeer bedenkelijk voorkwam; immers, zeide hij, de maatregelen van het gouvernement zijn tot eene hoogte gekomen, dat tenzij de oppositie gematiger worde, er nog slagtoffers hunner denkbeelden zullen gemaakt worden en zoo ik aan de oppositiebladen kan geloof hechten, vermeen ik, dat de oppositie allen zal braveren; de vrees schijnt onder de opposanten verbanen te zijn. — Wie heeft kunnen denken, dat na de ministeriele aanschrijving, de toon dier dagbladen zich met meer stoutheid zoude verheffen? dat na destituten van ambten, er demissionen door de eerste staatslieden van aanzienlijke posten zouden ingezonden worden? dat men voor eenen opgedragen gouverneurspost bedanken zoude? dat men assurantiën voor gestatueerden ter schadelopstelling zoude oprigten? dat men de secretarior het slaan van medailles zoo prikkelen zoude? dat men meer die decoratien door deze, dan de bediening der aanzienlijkste posten zoude betrachten? Hieruit volgt onwederlegbaar, dat het niet aangenaam is voor heeren, die in de plaatsen van de gedimmitteerden moeten optreden, aan den publieken staat en verlichting, hier of daar te zijn blootgesteld. En wat moet men uit dit alles besluiten? Zachte maatregelen schijnen mij niet genoegzaam en gestronge zouden te algemeen moeten zijn, en daardoor gevaarlijk. Doch deze laatste bedenking, en de overtuiging, dat de vaderlijke zorgen Zijner Majesteit, de godsdienstige geschillen tot algemeen genoegzaam zoo welmeenend vereffend hebben, geven mij de hoop, dat de billijke klagen der oppositie verhoord zullen worden, dat in de vergadering der tweede kamer een voorbeeld van gematigheid, van algemeene wets- en volksverdediging van het afleggen van vooroordeelen; en van christelijke verdraagzaamheid zal gegeven worden. En dat ieder Nederlander, hieruit zijne lessen trekkende, vaarwel aan hateljkheden zal zeggen, dat geene verschiftende denkwijze in godsdienst meer verwijdering in het vervolg zal koesteren, dat den katholijk aan den protestant en deze aan den eersten; die der zuidelijke aan die der noordelijke provincien, en deze wederkerig aan de vorige, de hand van verbroedering zullen toereiken, en dat alzoo de eendragt herboren, de lof des Konings en duizende van vreugdegalmen in alle oorden des rijks zullen gehoord worden.

Hierop ontstond er een algemeen handgeklap, o! dat dit zoo gebeure! riep een ieder: dat alles mogt vergeten worden, wat ons immer verwijderd heeft. O! dat het verschil van onze godsdienstige gevoelens, niet dan in de plaatsen alwaar de godsdienst uitgesproken wordt, onder vonden worde. Dat wij gelijke bescherming onder dezelfde wetten ontwaren; en dat Zijne Majesteit niet dan broeders, getrouwe onderdanen, en verdedigers van troon en wetten in alle Nederlanders moge erkennen.

Hierop vertrok ik, en sedert heb ik mij altijd voorgesteld, dat na eenen duisteren en onstuimigen nacht, een heldere dageraad over ons koninkrijk zal opdagen.

Quoniam in spe constitutus sum!
En Vriend van Koning, Wet, Rust en Vrede.
A. J. C.

NOE IETS OVER DE DESTITUTIE.

Bij de thans plaats hebbende afzetting, welke mij, zoolwel als elken rechtchapen Nederlander, niet alleen verwondert, maar met huivering op de toekomstige daaruit noodzakelijk voortkomende reactie doet nederzien, herinner ik mij aan het rampen van de woedelijke jaren 1787 en 1793 toen hollandsche, want

toen heette het zoo, aan de orde van den dag was. Ik was toen nog zoo jong, dat ik niet rege wist wat het was, maar door het dikwijls hooren herhalen, heeft het eenen diepen indruk op mij gemaakt, daar ik toen eenen waren vriend van vaderland en oranje, zoo menigmaal met innerlijken weemoed hoorde zeggen: dat removeren! dat removeren!! ik zie het einde nog niet... dat removeren!

DE LEUS «VRIJHEID» SECUNDO.

Lord Sanderlin, groot justicier van de hant des Konings in Engeland — dat heeft wel zoo iets van M. van Maanen — heeft in de beraadslaging over de katholieke emancipatie in het parlement verklaard, dat hij altoos een voorstander van de burgerlijke en godsdienstige vrijheid geweest is, en N. B. daarom tegen de vrijheid der katholieken zou stemmen, dewijl de engelsche Kerk altoos vrijheid voor leus gehad heeft. Welke quareenstelling in taal en leus, zoo van de twee justiciers, als nopens de twee protestantsche Kerken, de engelsche en de nederlandsche! William Cobbett, zoo beroemd wegens zijne Geschiedkundige Reizen, over de protestantsche «Hervorming» in Engeland en Schotland, heeft gemeend die snorkerij of liever openbare valsheid niet te kunnen of mogen verdragen, en heeft in eenen zeer krachtigen brief, in zijnen naiven stijl geschreven, aangetoond, waarin die «vrijheids» liefde en verdraagzaamheid der engelsche Kerk bestaan heeft en nog bestaat. — Met genoegen kunnen wij aan onze lezers bekend maken (zie onder letterkundige aankondigingen), dat de vertaling van dien brief ter perse is, en eerstdaags zal worden uitgegeven.

DE DOOD VAN MENTOR.

Plato heeft, meen ik, in zijne republiek ergens gezegd, dat de doodstraf moest bepaald worden voor elken burger, die in burgertwisten onzijdig zou willen blijven; het schijnt dat dit ongelukkig lot op den Christelijken Mentor gevallen is.

Door zijne gemeentesaren en talrijke vrienden diep bekoord, overleed heden alhier, in den ouderdom van omtrent 59 jaren, en na in tijds met de heilige genade-middelen der sterfenden voorzien te zijn, de Weleerwaarde Heer JOANNES JEUKEN, R. K. Pastoor van Angeren, en sedert 1795, Kapellaan van Huyson.

Huiswa, den 28 Januarij 1830.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

De Herderlijke Brief, gepregeerde Zondag in de R. K. kerken van dit land, afgelezen, betrekkelijk het JUBILEE, is bij de Boekhandelaars J. COPPENS en Zoon en de Gob. LANGENHUYSEN, te 's Bosch, tegen 20 cents verkrijgbaar.

Het boekje: Kort Oudenwijs, betrekkelijk de Gronden der Christelijke Leer, de Broederschappen en het Jubilee, is, door de menigvuldige aanvragen, geheel uitverkocht, doch wordt herdrukt en zal binnen eenige dagen weder verkrijgbaar zijn bij hevingemeden, en bij de Boekhandelaars VAN GOLLIC en HERMANS te Brade.

By C. VAN GEMERT, en Zoonen en P. STOKVIS, boekdrukkers te 's Hertogenbosch, zijn van heden af, voor den geringen prijs van 7½ cents verkrijgbaar gesteld:

Vercheide GEBVRUCHTIGE GEBEDEN, zeer dienstig ten tijde van het JUBILEE.

Bij dezelve zijn alnog eenige Exemplaren verkrijgbaar, der BESCHRIJVING van het JUBILEE BEEST van ROME. Dit het Fransch vertaald a 30 Cents.

By A. SCHIKHOFF, te Utrecht, zijn ter perse en zullen eerstdaags worden uitgegeven:

1. BRIEFWISSELING over godsdienstige Onderwerpen, tusschen eenen Leeraar der Bisschoppen te Borminghem, en eenen godsdienstigen katholieken Leer.

2. BIVONGSSELING over de GESCHIEDKUNDIGE BRIEVEN van WILLIAM COBBETT, bevattende nog eenen Brief van denzelfden Schrjver, over hetzelfde onderwerp.

3. GELOOF, HOOP, LIEFDE. Eene Leerrede, bij gelegenheid der Inwijding van de Katholieke Kapel te Brudford, in het Graafschap York, naar aanleiding van 1. Kor. XIII, 12 en 13. Door D. P. A. BAINES, Bisschop van Siga. — Deze belangrijke Redevoering, voor eenen talrijke vergadering, ook van Protestanten, uitgesproken, zal de algemeene verwachting opwekken en voldoen.

BEKENDMAKINGEN.

CONCERT VOOR DEN ARMEN.

Het Gezelschap tot bevordering der Toonkunst, gevestigd te 's Bosch, deszelfs gewone Oefeningen houdende 's Vrijdags avonds, in het Lokaal boven het Brabandsch Koffijhuis, zal gezamenlijk met het korps muzikanten der 5de afdeeling infanterie, een CONCERT geven, op zaterdag den 6 dezer maand, in de zaal van de Societait Casino, op den Papenhuis, welke goedgevuldig door heeren commissarissen is afgestaan en door den Rastlelein J. VAN DUUREN, gratis zal verlicht en verwarmd worden.

De Intekeningslijsten hiertoe zijn reeds in omloop; kunnende men evenwel ook Biljetten bekomen bij den Theesaurier BAGGERMAN.

De Intekening voor ieder persoon is / 1.

PROGRAMMA.

1 ^o Synchronie van C. M. von Weber.	2 ^o Overture van de opera Freischutz, van C. M. von Weber.
2 ^o Adagio en Rondo, van Crusell, voor Clarinet, uitgevoerd door den Heer Smeding, artiste.	3 ^o Concert voor Bazuin, van Leurs, uitgevoerd door den Heer Busch, artiste.
3 ^o Rondo der Synchronie.	4 ^o Overture van de opera le Siege de Corinthe, van Rossini.
4 ^o Aria van Cimarosa, door den directeur Marynen.	5 ^o Variatien voor Clarinet van Buermann, uitgevoerd door den Heer Smeding.
5 ^o Variatien voor Hoorn, uitgevoerd door den Heer Koch, artiste.	6 ^o Chorist uit de jaargetijden van Haydn, gezongen door eenige liefhebbers.
6 ^o Overture, le Solitaire, van Carafa.	7 ^o Overture van de opera, la Dame Blanche van Boieldieu.

De Notaris JOH. DE BERGH, residerende te 's Hertogenbosch, zal als daartoe benoemd, door de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te 's Hertogenbosch, in het openbaar verkoopen:

Eene wel doortimmerde en extra wel ter nering staande HUIZINGE, genaamd de Rosenboom, geg. N. 88 en v. E. 64, te 's Hertogenbosch, in de Kerkstraat, voorzien van een ruim VOORHUIS met TOONBANK en ZAAL, en MEELBAKKEN, KANTOORTJE, BINNENKAMER met STALDEUR, en KAMER, en KAMER, en BOVEN, VOOR- en ACHTERKAMERS, MEIDENKAMER, ZOLDER, KELDERS, KEUKEN en verder Aanhooren, voorts OPENPLAATS een GEBOUW daarachter, zijnde eene MOUTERIJ met EEST, WEL- en REGENPOMPEN en groote ZOLDER daarboven, eene STALLINGE voor vier Paarden met POMP, HOOIZOLDER en MISTPUT, en eindelijk eene zeer goede ingerigte GRUTTERIJ met Toebehooren, en PAARDENMOLEN, boven dezelve een GRUTERS EEST met KOPERENPLAAT, nithomande de Grutterij in de Krullstraat en aldaar geg. E. 320 en v. E. 177, zijnde in de voorschreve Huizinge de Grutters Affaire en Graanhandel sedert meer dan 50 jaren met het beste succes geexerceerd.

In gebruik te aanvaarden met 1° mei 1830, zunnende de Kooper des verkiezende als eerste Hypotheek de somme van / 4000-00 op de gemelde Huizinge en aanhooren onbetaald laten, mits daarvan interest tegen vijf ten honderd jaarlijks betalende.

Deze Verkoop zal geschieden te 's Hertogenbosch, in het Stads-Koffijhuis, staande aan de Pensmarkt, bewoond bij JAN VAN DUUREN, op donderdag 11 februarij 1830, des avonds ten 6 ure provisioneel, zallende veertien dagen daarna op donderdag den 25 dierzelfde maand, op plaats en ure voorschreve de finale Verkoop bij kaarsnithranding plaats hebben.

By toeval TE HUUR de Huizinge DUYKENBURG gelegen te St. Michiels-Castel, 5/4 uurs van 's Bosch, zeer geschikt voor Zomer- en Winterverblijf, bestaande uit vier ruime BENEDENKAMERS met planken Vloeren en Plafon, VOORHUIS, KEUKEN, POMP, PRIVAAT, drie BOVENKAMERS, ZOLDER, enz.; STAL, voor drie a vier Paarden, BRANDHUIS, enz.; eenen grooten TULN, geplant met vele fijne VRUCHTBOOMEN. — Men kan er nog eenig TEEB- en WEILAND, alle sehter elkander gelegen, bij huren, om, des verkiezende dadelijk, of met 1° mei aanstaande, te aanvaarden; adres bij den heer m. E. S. VAN SON of bij den heer H. C. ESSER, heel en vrommeester, in de Vischstraat, te 's Bosch. Brieven franco.